

Spacer PTTK Szlakiem Karola Rybackiego

11.11.2015

Spacer Szlakiem Karola Rybackiego (16.01.1859 - 11.11.1935), który odbył się w środę **11 listopada 2015 r.** w 80. rocznicę śmierci łowickiego drukarza, wydawcy, literata, samorządowca, społecznika, to kolejny element obchodów roku 2015 jako Roku Karola Rybackiego w naszym mieście. Nie zabrakło na nim przedstawicieli Gimnazjum nr 2 im. Jana Wegnera w Łowiczu.

Data spaceru nawiązywała wprost do daty śmierci zasłużonego łowiczanina, a trasę wyznaczały miejsca, z którymi od 1881 r. (w tym roku przybył do Łowicza) wiązała się jego praca lub inna działalność. Wędrówka ulicami Łowicza rozpoczęła się o godz. 14.00 przed gmachem ratusza – siedziby władz miasta. Inicjator i organizator tego wydarzenia Zdzisław Kryściak – prezes Koła Przewodników Terenowych PTTK im. Anieli Chmielińskiej – zaprosił najpierw wszystkich do sali radzieckiej Urzędu Miejskiego. Nie bez powodu, bowiem w 1917 r. Rybacki był przez pół roku burmistrzem Łowicza, a w latach 1923-1927 członkiem Rady Miejskiej. To także dzięki niemu w 1918 r. dawna siedziba burmistrza zamieniła się w reprezentacyjną salę, gdzie obradowali radni miejscy (stąd „sala radziecka”). Uczestnicy wysłuchali tu informacji o Rybackim – samorządowcu i społeczniku. Podczas spaceru zatrzymali się na dłużej przy kamienicy nr 11 na Starym Rynku, gdzie od roku 1882 mieściła się drukarnia założona przez K. Rybackiego (odkupił ją od W. Zajączkowskiego). Drukarnia wyposażona była w prasę ręczną i maszynę naciskową oraz introligatornię. W 1897 r. właściciel wyposażył ją w nowoczesną maszynę sprowadzoną z Niemiec, na której tłoczono książki, broszury, druki urzędowe i okolicznościowe. W 1887 r. przejął od R. Oczykowskiego księgarnię przy Starym Rynku, z antykwariatem, działem czasopism i artykułów piśmienniczych. Wraz z Oczykowskim był pierwszym wydawcą serii kart pocztowych o tematyce łowickiej. To wydana w tej drukarni 16.04.1929 r. jednodniówką pt. „Wiadomości Łowickie” zadebiutował w życiu publicznym 20-letni Jan Wegner, wówczas student, jako autor tekstów, wydawca i redaktor pisma utrzymanego w żartobliwej konwencji. To tutaj była wydana pierwsza książka patrona Gimnazjum nr 2 w Łowiczu pt. „Napoleon w Łowiczu” (1935). Karol Rybacki dał też początek prasie lokalnej, rozpoczynając od 2 czerwca 1911 r. (jako redaktor naczelny) wydawanie pierwszego tygodnika w mieście „Łowiczanie”, który ukazywał się do 1914 r. Na dalszej trasie historycznej wyprawy przewodnik Z. Kryściak zatrzymał się też przy ważnych łowickich pomnikach „Synom Ziemi Łowickiej” na Starym Rynku i Artura Zawszy Czarnego w Alejkach Sienkiewicza, skąd potem skierował grupę w stronę

dawnego kościoła ewangelicko-augsburskiego na skrzyżowaniu ulic Browarnej i Podrzecznej. Tu m.in. przekazał informacje o Rybackim jako jednym z organizatorów w 1908 r. i pierwszym prezesie łowickiego oddziału Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, wspominał o jego działalności społecznej i kulturalnej m.in. w ramach Ochotniczej Straży Ogniowej (w l. 1882-1884 był pomocnikiem naczelnika), Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia”. Spacer zakończył się ok. godz. 16.00 przed gmachem Łowickiego Ośrodka Kultury, w którym obecnie mieści kino „Fenix”. Tu przewodnik opowiedział o innym wątku z biografii K. Rybackiego. 30 grudnia 1899 r. brał on udział w uroczystej inauguracji nowego teatru przy ul. Podrzecznej i prawdopodobnie był pomysłodawcą nazwy „Eos” dla tego teatru. Należał do grupy Amatorskiego Towarzystwa Dramatycznego i występował na scenie.

W tej bardzo ciekawej wędrowce po Łowiczu wzięła udział 15-osobowa grupa uczniów z Gimnazjum nr 2 w Łowiczu: członkowie SK PTTK „Pelikaniątka” oraz uczniowie realizujący projekt edukacyjny pt. „Jaką rolę odegrał Karol Rybacki w życiu społeczno-kulturalnym Łowicza z przełomu XIX i XX w.?”. Towarzyszyły im: Mirosława Walczak – dyrektor, Grażyna Dubiel i Ilona Kucharek – nauczycielki oraz rodzice: Dorota Wiśniewska, Agnieszka Kunecka i Aneta Wojciechowska. (Zdj. nr 3 i 4 pochodzą z portalu łowicz24.)

